

Nystartade företag

2001

Nv1301

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Nystartade företag

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: ITPS

Kontaktperson: Jens Olofsson

Telefon: 063-16 66 16

Telefax: 063-16 66 01

e-post: jens.olofsson@itps.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktperson: Barbro von Hofsten

Telefon: 019-17 67 24

Telefax: 019-17 69 24

e-post: barbro.vonhofsten@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger för vissa variabler enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Blanketter gallras efter två år. Observationsregister avseende årgångar äldre än tio år ska löpande överlämnas till Riksarkivet enligt 6§ datalagen (1973:289, omtryckt 1992:446).

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas i dagsläget.

A.10 Syfte och historik

Statistikens syfte är att belysa nystartade företag d.v.s. tillkomsten av företag med helt nystartad verksamhet inom olika regioner och näringsgrenar samt att belysa de nystartade företagen med avseende på överlevnad och tillväxt. Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987 (avsåg nyföretagandet 1985 och 1986). Urvalsstorlekarna var dock betydligt mindre fram till 1990 då de utökades för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- respektive tjänstenärings.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är ITPS, NUTEK, Näringsdepartementet, företagarorganisationer och olika regionala myndigheter och organisationer. Ett stort intresse har också visats från forskare. Undersökningens resultat används som underlag för planering och uppföljning av närings- och regionalpolitiska beslut och åtgärder.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen baseras på ett urval av de företag som nyregistrerats i SCB:s Företagsregister (FDB). Urvalet stratifieras efter bransch (enligt SNI92) och län och dras enligt principen lika allokering inom varje stratum. Rak uppräknings tillämpas med kvoten mellan populationsstorlek och antal svarande i varje stratum. Undersökningen av 2001 års nystartade företag omfattade ett urval på drygt 25000 nyregistrerade företag i FDB. Undersökningen genomförs som en postenkät. Två skriftliga påminnelser skickas, varav den andra med en ny blankett. Enkäterna telefonkompletteras i den mån det behövs och undersökningsperiod är mars t.o.m. maj.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Ett projekt med syfte att utvärdera möjligheten att undersöka de nyregistrerade företagen med tätare intervall än på årsbasis inleds under hösten 2002.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar bl.a. antalet nystartade företag på riksnivå fördelat på övergripande branschnivå och antalet nystartade företag per län fördelat på industri- respektive tjänstenärings. Nystartade företag per bransch redovisas fördelat på omsättningsklasser, företagsform, företagarens kön, åldersgrupp, utbildningsnivå, sysselsättning innan företagsstarten, parallell verksamhet resp. majoritetsägare. De flesta av dessa variabler redovisas även fördelat på län. Antal sysselsatta i nystartade företag visas per bransch och län, genomsnittligt antal sysselsatta och heltidssysselsatta fördelat på bransch och kön. Fr o m årgång 1992 redovisas också företagarnas motiv till att starta företag och fr o m årgång 1993 redovisas andelen företagare som erhållit starta-eget bidrag (numera

stöd till start av näringsverksamhet) från arbetsförmedling. Antalet nystartade företag redovisas per 1 000 invånare, per 1 000 män och per 1 000 kvinnor i ålder 16-64 år både för riket totalt, på länsnivå och bransch. Per län redovisas dels antalet nya företag i relation till det totala företagsbeståndet inom resp län, dels industri-/tjänsteföretag i relation till det totala företagsbeståndet inom dessa näringar samt antalet nyföretagare med utländsk härkomst.

1.1.1 Objekt och population

Företaget utgör undersökningsobjekt.

Populationen utgörs av de företag som under undersökningsperioden nyregistrerats som verksamhetsdrivande i FDB. Villkoret för att ett företag skall klassas som verksamhetsdrivande är att det är moms- och/eller arbetsgivarregistrerat och/eller beskattas för rörelse, F-skatt.

Avgränsning.

Från ramen utesluts:

1. Företag som inte tillhör den privata sektorn.
2. Företag inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske (SNI92 A-B)
3. Fastighetsförvaltning (SNI92 K70)
4. Företag som i FDB har ”utpekats” som mottagare av överförd verksamhet dvs. vi vet med säkerhet att verksamheten ej är nystartad utan övertagen.

1.1.2 Variabler

För att kunna avgöra om ett företag är genuint nystartat insamlas uppgifter om verksamheten och startåret. Undersökningen innehåller dessutom följande variabler för företaget/verksamheten och företagaren.

Företaget: omsättning, sysselsättning, branschtillhörighet och företagsform.
Företagaren: födelseår, kön, högsta utbildning, utländsk härkomst, tidigare sysselsättning, parallell verksamhet, motiv till företagsstart, stöd till start av näringsverksamhet samt om den som besvarat enkäten är majoritetsägare av företaget.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är totalvärden och aritmetiska medelvärden.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas indelad på län, näringsgren (SNI92 tvåsiffernivå) för riket totalt samt för länen även fördelning av nystartade företag på industri- (SNI92 C10-F45) resp. tjänstenärings (SNI 92 G50-J67, K71-K74, M80-O93). Vid specialbearbetningar styrs redovisningen av sekretessregler och av de begränsningar som en urvalsundersökning sätter när det gäller kvaliteten.

1.1.5 Referenstider

Referensperioden är kalenderår.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den största osäkerhetskällan för undersökningen är att den är baserad på ett urval och att rampopulationen inte täcker in alla nystartade företag under referensperioden.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Rampopulationen utgörs av företag som nyregistrerats eller nyaktiverats i FDB fr.o.m. januari 2001 t.o.m. februari 2002.

Urvalet stratifieras efter bransch (SNI92) och län och dras enligt principen lika allokering inom varje stratum. Rak uppräknings tillämpas - slutresultat erhålls efter populationsstorlek och antal svarande.

Konfidensintervall redovisas för näringsgren och län. Inför undersökningen av nystartade företag 1996 gjordes en omläggning med syfte att få god precision av samtliga län. Dels utökades urvalet från totalt ca 14 000 till ca 24 000 företag, och dels gjordes en omfördelning mellan länen av undersökningens urval.

2.2.2 Ramtäckning

Tillförlitligheten påverkas även av den undertäckning som orsakas av att när urvalet dras har inte alla nya företag som ska hänföras till undersökningsperioden registrerats i FDB, vilket kan bero på att företagaren inte registrerat sitt företag förrän verksamheten pågått en tid. Företag som startat ny verksamhet 2001 och som i FDB registrerats efter vecka 8 år 2002 har därmed ej kunnat undersökas utan dessa kommer att ingå i nästa års rampopulation. Korrigering för denna eftersläpning har gjorts med ledning av motsvarande periods tillskott till 2000 års undersökning och hur stor andel av de nystartade företagen 1999 och 2000 som registrerades i FDB efter vecka 8. Definitiva uppgifter för 2001 redovisas i anslutning till nästa års undersökning.

2.2.3 Mätning

Undersökningen genomförs som en postenkät. Två skriftliga påminnelser skickas, varav den andra med en ny blankett. Enkäterna telefonkompletteras i den mån det behövs.

2.2.4 Svartsbortfall

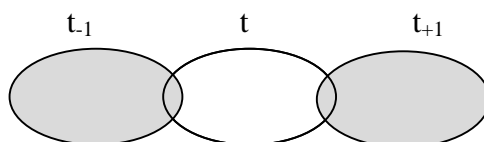
Som objektsbortfall i denna undersökning avses de företagare som överhuvudtaget ej besvarat enkäten och där uppgifter ej gått att få via telefon. För 2001 års undersökning uppgår objektsbortfallet till omkring 17 procent, vilket är i nivå med tidigare undersökningar. Med partiellt bortfall menas att insamlade uppgifter saknas på en eller flera frågor. Betydande resurser läggs årligen ned på att per telefon komplettera ofullständigt ifyllda enkäter, vilket medför ett relativt lågt partiellt bortfall.

2.2.5 Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgår både manuell och maskinell granskning. Där oklarheter föreligger kontaktas företaget. Granskade enkäter dataregistreras. Några validitets- och rimlighetskontroller ingår i den maskinella bearbetningen

2.2.6 Modellantaganden

Som tidigare nämnts baseras undersökningen på ett urval av de företag som nyregistrerats i FDB under perioden vecka 1 år t till vecka 8 år t_{+1} , där t står för referensåret. Eftersom en del företagare väljer att registrera sitt företag innan verksamheten har startat och en del väljer att registrera företaget efter det att verksamheten har pågått en tid sammanfaller inte alltid registreringsår och startår. Därför byggs resultatet, dvs. antalet nystartade företag, för ett referensår upp av resultat från tre undersökningsår, t_{-1} , t och t_{+1} , se figur nedan.

När undersökningen för nystartade företag 2001, vilken genomfördes under våren 2002, var slutförd fanns uppgifter om de företag som nyregistrerats i FDB år t_{-1} dvs. 2000 men startade verksamheten först år 2001 och de företag som både nyregistrerades och startades under 2001. De företag som nyregistrerats efter vecka 8 år 2002 men som startade sin verksamhet under 2001 kommer med i nästa års rampopulation och bygger då på resultatet för antal nystartade företag 2002. Denna eftersläpning korrigeras med ledning av motsvarande periods tillskott till 2000 års undersökning och hur stor andel av företagen 1999 och 2000 som tillkom i FDB efter vecka 8 dessa år.

Definitiva uppgifter för 2001 redovisas i anslutning till nästa års undersökning.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

De osäkerhetsmått som redovisas är konfidensintervall. De redovisas för näringsgren, län och för riket totalt. För 2001 års preliminära nivåskattningar av antal nystartade företag var den urvalsbetingade osäkerheten med 95 procents konfidensintervall ± 2 procent för riket totalt. På länsnivå varierade den statistiska felmarginalen på mellan 3 och 4 procent. Detsamma gällde för den urvalsbetingade osäkerheten på branschnivå.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs årligen.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden är sex månader.

3.3 Punktlighet

Enligt ITPS:s publiceringsplan skulle rapporten publiceras i mitten av juli 2002. Den publicerades den 12 juli 2002.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken över nystartade företag har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1987. År 1990 ökades dock urvalsstorlekarna för att möjliggöra en redovisning av antalet nystartade företag per län, fördelade på industri- resp tjänstenärings.

I samband med den nya lagstiftningen (fr o m 91-01-01) om att all yrkesmässig omsättning av vara eller tjänst, med några få undantag, ska omfattas av moms skyldighet, ändrades också reglerna för redovisning av momsen. Företag med en beräknad årsomsättning under 200 000 kronor redovisar moms i allmän självdeklaration, året efter aktuellt verksamhetsår, och blir därmed ej registrerat i momsregistret. Detta får till följd att företaget registreras med ett års eftersläpning som verksamhetsdrivande i FDB, såvida inte företaget är arbetsgivarregistrerat eller beskattas för rörelse.

För undersökningsåren 1991 och 1992 kan en undertäckning finnas av de

enskilda näringsidkare som varken var momsregistrerade eller B-skatteregistrerade. Dessa företag bör emellertid ha fångats upp i påföljande års rampopulation och genomförda analyser tyder på att eventuella tidsseriebrott är ganska obetydliga. Genom införandet av den nya F-skatten 1993-01-01 kan de företag som pga av ändrade momsregler ev inte täcktes in i urvalsramen åter fångas upp.

Inför undersökningen av nystartade företag 1996 gjordes en omläggning med syfte att få god precision av samtliga län. Dels utökades urvalet, och dels gjordes en omfördelning mellan länen av undersökningens urval.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Nytableringsstatistiken är unik i sitt slag. Det finns ingen annan samlad statistik över nystartade företag i Sverige. Den statistik som kan framställas över nyregistreringar eller nyaktiveringar av företag från exempelvis Patent- och registreringsverkets register omfattar även ombildningar, företagsöverlåtelser etc. och kan därför inte jämföras med statistiken över nystartade företag.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Statistiken kan relateras till annan statistisk med populationsavgränsningar och klassificeringar baserad på FDB. Inom EU finns ungefär motsvarande statistik i några länder, bl.a. registerbaserad nyföretagarstatistik i Danmark.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Produkten har t.o.m. årgång 1996 publicerats i Statistiska Meddelanden (SM) serie F 15 (Företag) och därefter i serie Nv 12 (Näringsverksamhet). Publikationer för årgång 1998-1999 finns tillgängliga på NUTEK:s och SCB:s hemsidor, medan statistiken fr.o.m. årgång 2000 finns tillgängliga via ITPS hemsida www.itps.se. Huvudresultaten från undersökningen publiceras också i ett pressmeddelande.

5.2 Presentation

Resultatet presenteras med text, tabeller, kartor och diagram i rapporten Nyföretagandet i Sverige 2000 och 2001 på ITPS hemsida www.itps.se. Publikationen innehåller preliminära resultat för undersökningsåret och definitiva resultat för året dessförinnan.

5.3 Dokumentation

Produkten finns dokumenterad hos SCB.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial i form av enkäter arkiveras hos ITPS fr.o.m. årgång 2001. Primärmaterial i form av observationsregistret långtidsarkiveras efter 10 år.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar lämnas av:

Barbro von Hofsten, SCB, telefon: 019-17 67 24
e-post: barbro.vonhofsten@scb.se

Jens Olofsson, ITPS, telefon: 063-16 66 16
e-post: jens.olofsson@itps.se